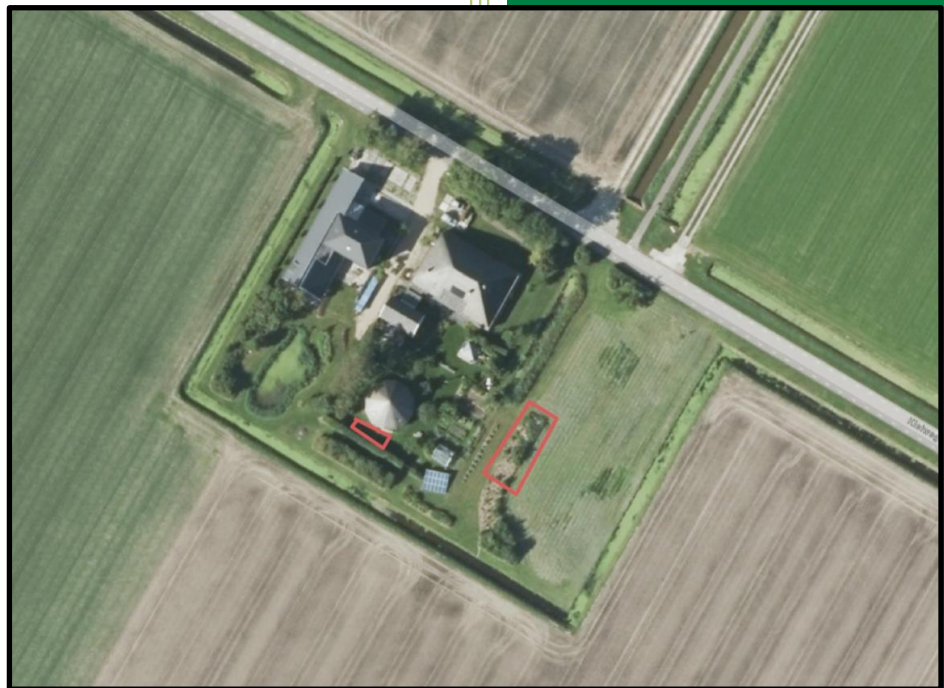

Bureau Endemica
ECOLOGISCH ADVIES • ONDERZOEK • EDUCATIE

Quickscan Kleiweg te Anna Paulowna

Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Wet natuurbescherming

Auteurs: R.H. Witte & D.R.R. Schiebel

Endemica-rapport ER-19.23

Quickscan Kleiweg 3 te Anna Paulowna

Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Wet natuurbescherming.

Rapport nr.: ER-19.23
Datum uitgave: 11 augustus 2019
Auteur: Ir. Richard Witte en Djoeah Schiebel
Illustraties: Bureau Endemica
Productie

Bureau Endemica

Bezoekadres: Frans Halsstraat 9
1816 CM Alkmaar

Tel.: 0645554586
e-mail: bureau@endemica.nl
internet: www.endemica.nl
twitter: @BureauEndemica

Gegevens opdrachtgever: Oly Advies

Oplage Digitaal

Dit rapport kan geciteerd worden als:

Witte, R.H. & D.R.R. Schiebel 2019. *Quickscan Kleiweg 3 te Anna Paulowna. Bronnenonderzoek en beoordeling potentiële effecten in het kader van de Wet natuurbescherming*. Rapport ER-19.51, Bureau Endemica, Alkmaar.

Bureau Endemica, is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Endemica; opdrachtgever vrijwaart Bureau Endemica voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© 2019 Bureau Endemica / opdrachtgever

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Endemica, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	2
1.1	De aanleiding	2
1.2	Onderzoeksopgave.....	3
1.3	Beoordelingskader	3
2	METHODE	6
2.1	Literatuur/bronnenonderzoek	6
2.2	Veldbezoek	6
3	LOCATIEBESCHRIJVING EN GEPLANDE WERKZAAMHEDEN	7
3.1	Ligging	7
3.2	Geplande werkzaamheden	7
4	GEBIEDSBESCHERMING.....	8
4.1	Natura 2000-gebied	8
5	AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES.....	10
5.1	Vaatplanten.....	10
5.2	Vogels	10
5.3	Grondgebonden zoogdieren	11
5.4	Vleermuizen	11
5.5	Reptielen	12
5.6	Amfibieën	12
5.7	Vissen	13
5.8	Overige soorten	13
5.9	Overzicht te verwachten soorten	13
6	CONCLUSIES, DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN.....	15
6.1	Conclusie	15
6.2	Discussie	15
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR EN WEBSITES	16
	Bijlage 1: Juridisch kader	17
	Bijlage 2: Soorten als bedoeld in artikel 4 van de Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland (ruimtelijke ingrepen)	20
	Bijlage 3: Overzicht vleermuissoorten Noord-Holland	21

1 INLEIDING

1.1 De aanleiding

Aan de Kleiweg 3 te Anna Paulowna wil de eigenaar twee gebouwen realiseren ten behoeve van drie nieuwe woningen. Hiertoe is een aanvraag voor een Quicksan ingediend. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit een erf met drie woningen, een grote omliggende tuin en een langeer-manege. In figuur 1 is de begrenzing van het plangebied aangegeven.

Figuur 1: In blauw gearceerd het betreffende plangebied aan Kleiweg 3.

Voordat deze voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling kan plaatsvinden, dient een toetsing aan de natuurwetgeving en het natuurbeleid uitgevoerd te worden. Hierbij wordt onderzocht hoe de ingrepen binnen de kaders van de Wet Natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd en hoe eventuele schade aan beschermde soorten kan worden voorkomen of beperkt. De eerste stap in deze toetsing is het uitvoeren van een Quicksan Flora en Fauna. Bij dit verkennend onderzoek wordt middels een veldbezoek en bureauonderzoek de aanwezige habitats binnen het plangebied waargenomen en beoordeeld welke beschermde planten- en diersoorten (mogelijk) aanwezig (kunnen) zijn. Op basis daarvan kunnen uitspraken gemaakt worden over de effecten die de voorgenomen plannen met zich mee brengen en eventuele vervolgstappen.

Indien na het onderzoek negatieve effecten zoals schade of overtredingen worden uitgesloten, zijn er geen vervolgstappen noodzakelijk en kunnen de voorgenomen ontwikkelingen zonder beperking van start gaan. Bij risico op het schaden van natuurwaarden wordt een vervolgonderzoek geadviseerd, waarna de voorgenomen ontwikkelingen na het verkrijgen van een ontheffing of vergunning en het nemen van mitigerende maatregelen doorgaans alsnog kunnen plaatsvinden.

Figuur 2: Bestaande bebouwing plangebied gezien vanaf de openbare weg. Links de dubbele stomp Nieuw Bouwlust.

1.2 Onderzoeksopgave

De Quicksan heeft als doel om te beoordelen of er sprake kan zijn van overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming ten aanzien van beschermde soorten. Bij mogelijke overtreding wordt beoordeeld of en hoe dit voorkomen kan worden, bijvoorbeeld door het treffen van mitigerende maatregelen of het werken volgens een gedragscode.

1.3 Beoordelingskader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden. Een aantal soorten zijn beschermd via de Wet natuurbescherming, ongeacht of de soorten binnen of buiten beschermde natuurgebieden aanwezig zijn. Voor overtreding van verbodsbepalingen (Tabel 1) is een ontheffing noodzakelijk.

Tabel 1. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming.

Verbodsbepaling	Van toepassing op [^]		
	VR ¹	HR ²	NL
Verbod op opzettelijk verstoren van individuen	X ⁴	X	
Verbod op opzettelijk eieren te rapen/onder zich te hebben	X	X	
Verbod op opzettelijk verwonden/doden van individuen	X	X	X
Verbod op opzettelijk beschadigen/verwijderen van verblijven/nesten	X	X	X
Verbod op verwijderen van planten		X	X

Ad 1. Vogelrichtlijnsoorten van artikel 3.1 lid 1

Ad 2. Habitatrichtlijnsoorten van artikel 3.5 lid 1

Ad 3. 'Nationale' Andere soorten van artikel 3.10 lid 1

Ad 4. Tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de soort.

Voor een aantal 'Andere soorten' geldt een provinciale vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen (Provincie Noord-Holland, 2016). Het betreft algemeen voorkomende soorten amfibieën en zoogdieren van de voormalige Flora- en faunawet tabel 1. Vrijgestelde soorten worden niet behandeld, maar de in Noord-Holland niet vrijgestelde soorten, zoals de kleine marterachtigen, uiteraard wel. Het juridisch kader wordt verder uitgebreid toegelicht in Bijlage 1.

Het NNN is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden waarmee de biodiversiteit behouden en versterkt wordt. Het NNN is planologisch verankerd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2012) en op provinciaal niveau in de Provinciale Structuurvisie en bijbehorende Provinciale Ruimtelijke Verordening (Provincie Noord-Holland, 2017). De Provincie Noord-Holland richt zich daarnaast op het behoud van weidevogels en het karakteristieke open weidelandschap waarin zij leven. Hiervoor zijn weidevogelleefgebieden aangewezen die eveneens planologisch zijn beschermd in het kader van de provinciale verordening.

Weidevogels zijn kenmerkend voor de Provincie Noord-Holland. Van sommige soorten broedt meer dan 20% van de landelijke populatie in Noord-Holland. Van de Grutto broedt 15% van de Europese populatie in deze provincie. De provincie spant zich in om duurzame weidevogelpopulaties en duurzaam beheer te bevorderen. Dit doet zij onder andere door weidevogelleefgebieden planologisch te beschermen. De Provincie vindt zowel de weidevogels als het karakteristieke cultuurlandschap waarin zij verblijven belangrijk. De weidevogelleefgebieden zijn in de provinciale structuurvisie begrensd en worden via de provinciale ruimtelijke verordening beschermd tegen inbreuken op de openheid. Een wijziging van het bestemmingsplan die tot oppervlakteverlies, verstoring of een peilverlaging leidt in het weidevogelleefgebied is niet toegestaan, tenzij er geen aanvaardbaar alternatief aanwezig is en een groot openbaar belang wordt gediend ('nee, tenzij'). Als een ingreep (onder bovengenoemde voorwaarden) wordt toegestaan, moet de initiatiefnemer het weidevogelleefgebied dat verloren gaat, op eigen kosten compenseren. De provinciale regels voor natuurcompensatie staan in de PRVS en zijn verder uitgewerkt in de Uitvoeringsregel compensatie natuur en recreatie (Provincie Noord-Holland, 2014). De provincie verleent pas planologische medewerking aan een ingreep in weidevogelleefgebied als ook aan de vereisten van het compensatiebeleid wordt voldaan.

Slechts een beperkt aantal vogelsoorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Hun nesten zijn dan ook jaarrond beschermd. De Lijst van jaarrond beschermde vogelnesten is verdeeld in vijf categorieën:

1. Nesten van de steenuil die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders (Roek, Gierzwaluw en Huismus) die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en beperkt beschikbaar. Van de vijf soorten broeden de Slechtvalk, Grote gele kwikstaart en Ooievaar zeer tot tamelijk zelden in Noord-Holland.

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. Van de zeven soorten broeden de Boomvalk, Buizerd, Havik, Sperwer en Ransuil in Noord-Holland.
5. Tot deze categorie behoren vogelsoorten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Tot de categorie 5 behoren momenteel 34 vogelsoorten, waarvan het overgrote deel ook broedt in Noord-Holland. De Draaihals, Tapuit, Brilduiker, Glanskop en Hop broeden echter zeer zeldzaam in Noord-Holland. Daarentegen behoren tot de lijst ook enkele (zeer) algemene soorten, te weten de Ekster, Zwarte kraai, Koolmees, Pimpelmees en Spreeuw. Andere (minder algemene) soorten die tot de categorie 5 behoren zijn de Boerenwaluw, Huiswaluw, Oeverwaluw, IJsvogel, Blauwe reiger, Groene specht, Zwarte specht, Grote- en Kleine bonte specht, Bosuil, Torenvalk, Bonte- en Grauwe vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Zwarte mees, Gekraagde en Zwarte roodstaart. De soorten uit de categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Het juridisch kader wordt verder uitgebreid toegelicht in Bijlage 1.

Figuur 2: Brochure over soortenbescherming binnen Wet natuurbescherming. Bron: Min. EZ

2 METHODE

De *Quickscan Flora en Fauna* is een effectbeoordeling die de mogelijke gevolgen van de natuurwetgeving op het project inzichtelijk maakt en adviseert hoe te handelen in lijn met de natuurwetgeving. Het betreft een verkennende toetsing van het project aan de Wet natuurbescherming.

De Quickscan Flora en Fauna bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten in het plangebied.
- Een veldbezoek waarbij de locatie wordt beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden o.a. aanwezige gebouwen en bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten. Hierbij dient nauwgezet gekeken te worden of er invlieg- en uitvliegopening zijn, of er (potentiële) hangplekken zijn (locatie en aantal!) in spouwmuren/gevelbetimmering of op zolders et cetera en wat de ligging is van de objecten ten opzichte van het omliggende vleermuislandschap;
- Voor de aangetroffen zwaardere beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een inschatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabijgelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten, Ecologische Hoofdstructuur en Weidevogelleefgebied).

2.1 Literatuur/bronnenonderzoek

Voor een actueel overzicht van de aanwezigheid van beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming zijn diverse verspreidingsatlassen, de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en diverse websites van de PGO's (Particulier Gegevensbeherende Organisaties) bezocht voor recente waarnemingen en actuele verspreidingskaarten. Hierbij is gelet op waarnemingen binnen en nabij het plangebied. Dit is van belang voor mobiele soorten, zoals vleermuizen en broedvogels met jaarrond beschermde nesten, of voor soorten waarvan de verspreiding niet volledig bekend is.

2.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 23 juli 2019 bezocht door ecooloog Djoeah Schiebel¹. Tijdens het veldbezoek (10:00-11:00; 26°C, onbewolkt, geen neerslag, windkracht 2) is aandacht besteed aan de beschermde soorten binnen de actuele natuurwetgeving en vooral aan de juridisch zwaardere beschermde soorten (VRL en HRL). Het gebied is onder meer visueel geïnspecteerd op aanwezigheid van broedvogels met jaarrond beschermde nesten en geschikte holten/ruimten als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. In combinatie met de terreingesteldheid, bekende verspreidingsgegevens en expert judgement wordt vervolgens een uitspraak gedaan over (mogelijk) aanwezige beschermde soorten.

Voetnoot ¹: Veldonderzoek is altijd een momentopname. Bureau Endemica waarborgt dat het onderzoek is uitgevoerd door deskundige onderzoekers en met methoden die voldoen aan de door het bevoegd gezag vereiste voorwaarden. Bureau Endemica is niet aansprakelijk voor validatie van waarnemingen van soorten door derden en voor waarnemingen die na afronding van de studie bekend worden gemaakt.

3 LOCATIEBESCHRIJVING EN GEPLANEDE WERKZAAMHEDEN

3.1 Ligging

Het plangebied is gelegen aan Kleiweg 3 te Anna Paulowna in de provincie Noord-Holland, op circa 3,5 kilometer ten zuidwest van het Amstelmeer en 1 kilometer van de Molenvaart. Momenteel bestaat het plangebied uit de dubbele stolpboerderij Nieuw Bouwlust (1875), met een aangebouwde woning, en een tweede woonhuis. De bebouwing is omgeven door een grote tuin met bomen, hagen, bosschages en tuinplanten. Tevens ligt aan de achterzijde van de woningen een oude schuur en een vijver. Bij de entree bevinden zich enkele parkeerplaatsen. De nabije omgeving van het plangebied bestaat uit een agrarisch landschap met landbouwpercelen en enkele andere boerderijerven.

Figuur 3: Het erf aan Kleiweg 3 met in rood gearceerd de locatie van toekomstige woningen.

3.2 Geplande werkzaamheden

Op het erf van Kleiweg 3 wil de eigenaar twee gebouwen realiseren ten behoeve van drie nieuwe woningen. De werkzaamheden beperken zich daarom tot enkel de bouw en is er geen sprake van sloop. Er wordt alleen een klein deel van de bosschage verwijderd om plek te maken voor de woningen.

4 GEBIEDSBESCHERMING

4.1 Natura 2000-gebied

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Waddenzee' ligt op circa drie kilometer ten noorden van het plangebied vandaan. Het plangebied ligt tevens op circa acht kilometer ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Duinen Den Helder-Callantsoog' en op negen kilometer van 'Noordzeekustzone'. Ten zuiden ligt op circa 10 kilometer afstand 'Zwanenwater & Pettemerduinen' en tot slot ligt ten oosten van het plangebied het Natura 2000-gebied 'IJsselmeer'. Deze gebieden zijn tevens bestempeld als NNN-natuurgebieden.

Het dichtstbijzijnde NNN-natuurgebied 'Kruiszwijn' ligt op circa 500 meter afstand en het NNN-gebied 'Amstelmeer' ligt 3,5 kilometer verwijderd van het plangebied.

Figuur 4: Globale ligging van planlocatie (cirkel) ten opzichte van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden en Natuur Netwerk Nederland (NNN) (Bron: GeoWeb Noord-Holland).

Het project wordt buiten de grenzen van Natura 2000-gebieden uitgevoerd en is zelf relatief gering in omvang. Gezien de aard van de werkzaamheden is in de zogeheten uitvoeringsfase van het project geen sprake van mogelijke negatieve effecten. Het project leidt namelijk niet tot een toename van verlichting of wijziging van grondwaterstanden dan wel nitrificatie in de Natura 2000-gebieden. De mogelijke negatieve effecten door de plannen op genoemde Natura 2000-gebieden kan dan ook bij voorbaat uitgesloten worden.

4.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het plangebied ligt niet in de NNN (voormalig EHS) maar op geringe afstand (figuur 5). Het NNN kent echter geen externe werking. Ook het dichtstbijzijnde weidevogelleefgebied ligt op ruime afstand. Gezien de ligging van het plangebied is aantasting van de functionaliteit van Weidevogelleefgebied en de NNN uitgesloten.

Een ontheffingsaanvraag voor gebiedsbescherming binnen de Wet natuurbescherming (artikel 2.7 Wnb), is niet van toepassing.

Figuur 6: Te verwijderen struweel ten behoeve van de nieuwbouw.

Figuur 7: Stomp binnen plangebied.

5 AANWEZIGHEID BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die in het plangebied en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten. Specifieke bronnen worden niet vermeld maar zijn wel opgenomen in de literatuurlijst.

5.1 Vaatplanten

Met behulp van bronnenonderzoek (NDFF 2010-2019) zijn geen zwaarder beschermde plantensoorten aangetroffen in of rond de Kleiweg. Ook tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen op en rond het erf. Gezien de aangetroffen terreingesteldheid en plantensoorten wordt de aanwezigheid van zwaarder beschermde plantensoorten in het plangebied uitgesloten. Ten aanzien van de flora zijn daarom geen verdere stappen ten behoeve van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.2 Vogels

Algemene broedvogels

In en rond Kleiweg kunnen algemene broedvogels van agrarische en stedelijke omgeving voorkomen. Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied diverse algemene vogelsoorten waargenomen waaronder boerenwaluw, kauw, merel, houtduif, stormmeeuw en ekster. In de te verwijderen bosschages kan de aanwezigheid van broedende vogels niet bij voorbaat uitgesloten worden. Alle broedende vogels zijn beschermd.

De werkzaamheden kunnen plaatsvinden zolang er geen vogels aan het broeden zijn op de beoogde bouwlocatie. De bosschages kunnen het beste buiten het broedseizoen worden verwijderd om de kans op aanwezigheid van broedende vogels te verkleinen. Voorafgaande aan het verwijderen dient wel een controle plaats te vinden omdat ook buiten het broedseizoen vogels aan het broeden kunnen zijn. Eksters bijvoorbeeld kunnen al in februari nestelen. Zodra in de bosschages nesten in aanbouw zijn dient verwijdering van de bosschages uitgesteld te worden tot nadat de jongen zijn uitgevlogen.

Vogels met jaarrond beschermd nest

Nabij het plangebied zijn waarnemingen bekend van vogels met jaarrond beschermde nesten zoals boomvalk, gierwaluw, huismus, grote gele kwikstaart, kerkuil en sperwer (NDFF 2010-2019). Tijdens het veldbezoek is van deze soorten alleen de huismus waargenomen. Nesten van huismussen bevinden zich in gebouwen. Verder zijn voor broedende huismussen de aanwezigheid van hoge struiken om in te schuilen essentieel, evenals het kunnen vinden van voedsel (o.a. insecten voor de jongen), drinkwater en zandbaden (tegen vlooien).

Omdat tijdens de ontwikkelingen geen gebouwen gesloopt of bomen gekapt worden met jaarrond beschermde nesten, zullen de werkzaamheden geen schade toebrengen aan jaarrond beschermde nesten of bijbehorend habitat. De aanwezigheid van vogels met jaarrond beschermde vogelnesten op de locatie van de ruimtelijke ontwikkeling wordt dan ook uitgesloten. Ten aanzien van de vogels met jaarrond beschermde nesten zijn ten behoeve van de Wet natuurbescherming geen vervolgstappen nodig.

5.3 Grondgebonden zoogdieren

Juridisch zwaarder beschermde zoogdieren

Nabij het plangebied zijn diverse waarnemingen van zwaarder beschermde zoogdiersoorten bekend (NDFF 2009-2018). Dankzij geplozen braakballen is onder meer de beschermde Waterspitsmuis bekend. Het erf en zijn opstallen omvatten echter geen geschikt habitat voor deze en andere zwaarder beschermde muizensoorten.

In Noord-Holland zijn de (kleine) marterachtigen beschermd onder de Wet natuurbescherming. In de omgeving van het plangebied zijn Wezels, Bunzingen, Hermelijnen en Boommarters bekend. Marters kunnen goed gebruik maken van bouwvallen en rommelhoeken om te verblijven. Op de beoogde bouwlocatie, in de te verwijderen bosschage, zijn geen potentiële verblijfplaatsen aanwezig door het ontbreken van daartoe geschikt habitat. Een negatief effect (vernielen van verblijfplaatsen) van de voorgenomen werkzaamheden op kleine marterachtigen kan daarom uitgesloten worden.

Laag beschermde zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor diverse laag beschermde, kleine grondgebonden zoogdiersoorten. Dit zijn soorten zoals de egel, haas en huisspitsmuis. Voor deze soorten geldt alleen de Zorgplicht.

Ten aanzien van grondgebonden zoogdieren zijn daarom geen verdere stappen ten behoeve van de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

5.4 Vleermuizen

De beschermde functionele leefomgeving van vleermuizen bestaat uit de verblijven inclusief de bijbehorende en essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Voorkomende soorten

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de huisbewonende Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Tweekleurige vleermuis en Meervleermuis evenals de boombewonende Gewone grootoorvleermuis, Baardvleermuis, Watervleermuis en Rosse vleermuis (NDFF 2009-2018).

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden zich over het algemeen in gebouwen (steen/hout), bouwsels en bomen. Voor de nieuwbouw hoeven geen bestaande gebouwen gesloopt te worden, evenmin als bomen met voor verblijvende vleermuizen geschikte holten. De te verwijderen bosschage is ongeschikt voor vleermuisverblijfplaatsen.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Als vliegroute maken vleermuizen veelal gebruik van lijnvormige elementen. Het plangebied vormt echter geen lijnvormig element tussen verblijfplaats en foerageergebied of overwinteringsgebied welk dienst kan doen als vliegroute. Er zal dus geen sprake zijn van een negatief effect op (essentiële) vliegroutes.

Het erf is geschikt als foerageergebied voor met name dwergvleermuizen, maar bijvoorbeeld ook de laatvlieger. Deze foerageren in halfopen landschap, bij gevels en

bomen. De omgeving biedt echter volop geschikt foerageergebied. Bij nieuwbouw zal de planlocatie nog steeds als zodanig functioneel zijn. Er zal dus geen sprake zijn van een negatief effect op (essentiële) foerageergebieden.

Figuur 8: De bouwplannen resulteren niet tot aantasting van vleermuisverblijfplaatsen.

Op basis van de verspreidingsgegevens, vonden tijdens veldbezoek en de biotoop worden beschermde vleermuizen en functies in het plangebied die onder (negatieve) invloed staan van de voorgenomen plannen uitgesloten.

5.5 Reptielen

In en nabij het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielen (NDFF 2009-2018). Op basis van de verspreidingsgegevens, vonden tijdens veldbezoek en de biotoop worden beschermde reptielen in het plangebied niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van reptielen ten behoeve van de Wet natuurbescherming is zodoende niet aan de orde.

5.6 Amfibieën

Op ruim vijf kilometer afstand zijn enkele waarnemingen bekend van beschermde amfibieën (NDFF 2009-2018), te weten de Rugstreeppad. De habitat van de Rugstreeppad laat zich karakteriseren als onbeschaduwde, laagbegroeide tot volledig onbegroeide, vaak

min of meer geaccidenteerde terreinen met daarin plekken waar een extreem microklimaat heerst, zowel qua temperatuur als vochtigheid, en ondiepe wateren die snel kunnen opwarmen. Dit soort habitat is momenteel niet aanwezig in het plangebied.

Op basis van de verspreidingsgegevens en de aanwezige biotoop worden beschermde amfibieën in het plangebied niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van amfibieën ten behoeve van de Wet natuurbescherming is zodoende niet aan de orde.

5.7 Vissen

Het plangebied bevat geen wateren die door de plannen worden aangetast. Op basis van de afwezigheid geschikt biotoop worden beschermde vissen in het plangebied uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van vissen is zodoende niet aan de orde.

5.8 Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, ook geen beschermde bijzondere insecten of overige andere soorten, zoals de platte schijfhoorn of brede geelrandwaterroofofkever en venwitsnuitlibel, te verwachten op de planlocatie. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; het plangebied voldoet hier niet aan.

Op basis van de verspreidingsgegevens en afwezigheid geschikt biotoop worden beschermde insecten of overige andere soorten in het plangebied uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van vissen is zodoende niet aan de orde.

5.9 Overzicht te verwachten soorten

Tabel 2 geeft een beknopt overzicht van de waargenomen of te verwachten zwaarder beschermde soorten van de Wet natuurbescherming. Voor alle aanwezige soorten geldt de zorgplicht.

Tabel 2. Overzicht (mogelijk) aanwezige zwaarder beschermde soorten en beschermde functies in het plangebied. Schuingedrukte soorten zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek, maar worden wel verwacht.

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige soorten	Wet natuurbescherming**	Beschermde functie in en nabij het plangebied	Negatief effect
Vaatplanten	-	-	-	-
Vogels: nesten jaar rond beschermd	Huismus	Art. 3.1	Broedlocatie	geen
Vogels: overig	Algemene soorten zoals boerenwaluw, kauw, merel, houtduif, stormmeeuw en ekster	Art. 3.1	Broedlocaties	Mogelijke aantasting nesten
Grondgebonden zoogdieren	<i>Kleine marterachtigen</i>	Art. 3.10	Vaste rust of verblijfplaats	geen
Vleermuizen	<i>dwergvleermuizen, Laatvlieger</i>	Art. 3.5	Vaste rust of verblijfplaats, foerageergebied.	geen
Reptielen	-	-	-	-
Amfibieën	-	-	-	-
Vissen	-	-	-	-
Overig	-	-	-	-

Voor alle in het plangebied aanwezige soorten, dus ook de algemene soorten, geldt de zorgplicht. Dit houdt in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

- Dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- Indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Figuur 9: Zicht op de beoogde bouwlocatie.

Figuur 10: Het plangebied buiten de bouwlocatie is prima geschikt voor foeragerende vleermuizen.

6 CONCLUSIES, DISCUSSIE EN AANBEVELINGEN

6.1 Conclusie

Het is uitgesloten dat beschermde plant- en diersoorten voorkomen in het plangebied die door de voorgenomen bouwplannen nadelig worden beïnvloed anders dan algemene broedvogels. Voor de bouwplannen is dan ook geen ontheffing noodzakelijk van de Wet natuurbescherming. Het bouwrijp maken van de bouwlocatie mag alleen plaats vinden op het moment dat hierdoor geen broedsels van vogels vernield worden.

6.2 Discussie

Vogels

Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels verstoren of beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van de plannen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Algemene soorten zoals houtduif en ekster kunnen vóór ½ maart al aan het broeden zijn. Daarom dient het gehele jaar, voorafgaand aan de kap van bomen, vastgesteld worden dat er geen vogels aan het broeden zijn.

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Dit houdt onder meer in dat niet langer elke verstoring van een vogel verboden is, maar enkel een verstoring die van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (blz. 147 Memorie van Toelichting). Echter, vogelsoorten genoemd in de conventie van Bern zijn vooralsnog zwaarder beschermd. Hieronder vallende ook algemene vogelsoorten die in het plangebied kunnen voorkomen zoals Koolmees, Pimpelmees en Winterkoning. Vooralsnog dient, tot het bevoegd gezag een uitspraak heeft gedaan over de aan te houden beschermingsregime van vogels, beide mogelijke beschermingsregimes te worden aangehouden. Dit resulteert in het behoud van de huidige werkwijze, waarbij er geen broedgevallen mogen worden verstoord tijdens het broeden, ook als er geen wezenlijke invloed uitgaat op de populatie.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR EN WEBSITES

- Bouwens, S. (2017). *Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming*. Rapport 2017.32 van de Zoogdierverseniging. In opdracht van de provincie Noord-Brabant.
- Herder, J. (2010). *Atlas van de Noord-Hollandse amfibieën en reptielen 1980-2010*. RAVON – Landschap Noord-Holland
- Herder, J., Kranenbarg, J., Hoogeboom, D., Hamers, J., Dekker, K. (2012). *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. RAVON – Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012). *Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009*. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995). *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap.
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu (2012). *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte*. Provincie Noord-Holland (2014). *Besluit van Gedeputeerde Staten van Noord-Holland houdende regels omtrent natuurcompensatie*. Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland. Vastgesteld door PS, Haarlem, Provincie Noord-Holland.
- Provincie Noord-Holland (2016). *Structuurvisie Noord-Holland 2040. Kwaliteit door veelzijdigheid*. Vastgesteld door PS, 21 juni 2010. Inclusief actualisatie september 2015, vastgesteld door PS, Haarlem, Provincie Noord-Holland.
- Provincie Noord-Holland (2017). *Provinciale Ruimtelijke Verordening maart 2017*. Haarlem, Provincie Noord-Holland.
- Provincie Noord-Holland (2018). *Natuurbeheerplan 2019 Noord-Holland*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.
- Provincie Noord-Holland (2019). *Biodiversiteit in Noord-Holland 2019*. Provincie Noord-Holland, Haarlem.

Websites zoals bestaand in augustus 2019

<http://vleermuis.net/>
<https://ndff-ecogrid.nl/>
<http://www.bomenbiep.nl>
<http://www.vleermuizenindestad.nl/>
<http://www.floravannederland.nl>
<http://www.ndff.nl/vleermuisprotocol-2013>
<https://www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren>
<https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
<https://www.verspreidingsatlas.nl/reptielen>
<https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>
<https://www.verspreidingsatlas.nl/vissen>

Bijlage 1: Juridisch kader

1.1 Inleiding

Vanaf 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (afgekort: Wnb) in werking. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Met de inwerkingtreding van de Wnb zijn de provincies het bevoegde gezag voor de ontheffing- en vergunningverlening voor plannen en projecten en voor het vaststellen van vrijstellingsregelingen. Bij provincie overschrijdende projecten is dit de minister van EZ.

Deze bijlage vat het wettelijk kader samen voor toetsing van ruimtelijke ingrepen en andere handelingen. In paragraaf 1.2 komen algemene bepalingen van de wet aan de orde. Gebiedsbescherming is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 2 Natura 2000- gebieden' en is hier samengevat in paragraaf 1.3. De bescherming van soorten is in de wet beschreven in 'Hoofdstuk 3 Soorten' en in deze bijlage samengevat.

1.2 Algemene bepalingen

Art 1.10 De Wet natuurbescherming is gericht op:

- het beschermen en ontwikkelen van de natuur, mede vanwege de intrinsieke waarde, en het behouden en herstellen van de biologische diversiteit;
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur ter vervulling van maatschappelijke functies, en
- het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van waardevolle landschappen, vanwege hun bijdrage aan de biologische diversiteit en hun cultuurhistorische betekenis, mede ter vervulling van maatschappelijke functies.

Art 1.11 Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorgplicht houdt in elk geval in dat handelingen waarvan redelijkerwijs verwacht mag worden dat ze nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten achterwege blijven, dan wel dat noodzakelijke maatregelen worden getroffen om negatieve gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen ze beperkt of ongedaan worden gemaakt.

Art 1.12 Gedeputeerde staten van de provincies dragen zorg voor:

- Het nemen van de nodige maatregelen voor de bescherming, de instandhouding of het herstel van biotopen en leefgebieden in voldoende gevarieerdheid voor alle van nature in het wild levende vogelsoorten en planten en dieren en hun habitats van bijlagen II, IV en V bij de Habitatrichtlijn en habitattypen van bijlage I van de Habitatrichtlijn;
- het behoud of het herstel van een gunstige staat van instandhouding van de met uitroeiing bedreigde of speciaal gevaar lopende van nature in het wild voorkomende dier- en plantensoorten;
- de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland.

Gedeputeerde staten kunnen gebieden buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken.

Deze gebieden worden aangeduid als 'bijzondere provinciale natuurgebieden' en 'bijzondere provinciale landschappen'.

1.3 Soorten

Verbodsbepalingen

De Wnb onderscheid bij de bescherming van soorten drie beschermingsregimes:

Art. 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels (VR artikel 1) te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld onder 1 te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld onder 1 te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld onder 1 opzettelijk te storen.
5. Het verbod, opzettelijk storen, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
6. Het ministerie heeft een lijst gemaakt van soorten vogels die hun nest doorgaans het hele jaar door of telkens opnieuw gebruiken. Deze nesten zijn jaarrond beschermd. Voor andere soorten geldt dat de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij (in het broedseizoen) in gebruik zijn.

Art. 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren (HR bijlage IV, Verdrag van Bern Bijlage II, Verdrag van Bonn Bijlage IV) opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te verstoren;
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld onder 1 in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen;
4. Het is verboden voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 te beschadigen of te vernielen;
5. Het is verboden planten (HR bijlage IV, Verdrag van Bern Bijlage I) in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Art. 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage bij de Wet, onderdeel A, natuurbescherming opzettelijk te doden of te vangen;
2. Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld onder 1 opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
3. Het is verboden vaatplanten genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Ontheffingen en vrijstellingen

Gedeputeerde staten kunnen een ontheffing verlenen van verboden die gelden voor Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (Art 3.3), Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (Art 3.8) en Beschermingsregime andere soorten (Art 3.10 lid 2). Provinciale staten en de Minister kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van deze verboden (Art 3.3, Art 3.8).

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is voldaan aan een in Art 3.3 dan wel Art 3.8 genoemd belang;
- er is geen sprake van een verslechtering van de (gunstige) staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Aan een ontheffing kunnen voorwaarden worden gesteld om schade te beperken of te compenseren zodat er geen afbreuk wordt gedaan aan de Staat van Instandhouding (SvI).

Art 3.3

De verboden zijn niet van toepassing op handelingen ten behoeve van instandhoudingsmaatregelen en handelingen in het kader van een Natura 2000-beheerplan of een vastgesteld programma (zoals de PAS).

Art. 3.10

Voor soorten vallend onder 'Beschermingsregime andere soorten' kan de provincie een vrijstelling verlenen voor handelingen in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden en bestendig beheer of onderhoud. De door Provincie Noord-Holland vrijgestelde soorten zijn weergegeven in bijlage 2.

Art. 3.31

De hierboven genoemde verboden onder de drie beschermingsregimes zijn niet van toepassing op handelingen die zijn beschreven in en aantoonbaar worden uitgevoerd overeenkomstig een door Onze Minister goedgekeurde gedragscode en die plaatsvinden in het kader van bestendig beheer of onderhoud en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Bijlage 2: Soorten als bedoeld in artikel 4 van de Verordening vrijstelling soorten Noord-Holland (ruimtelijke ingrepen)

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>

Bijlage 3: Overzicht vleermuissoorten Noord-Holland

Tabel 3: Overzicht van de in Noord-Holland voorkomende vleermuissoorten, hun zomerverblijven (in bomen of in huizen), type winterverblijven en migratieafstand tussen zomerverblijf en winterobject. Bron: vleermuis.net

Soort	Boom bewoner	Huis bewoner	Winterverblijf	Migratie afstand
Franjestaart			ondergrondse ruimten zoals groeven, forten, ijskelders, bunkers en boomholten .	< 60 km
Watervleermuis			ondergrondse objecten, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders en mogelijk boomholten .	10-175 km
Ruige dwergvleermuis			spouwmuur, dakpannen, betimmering, houtstapels, maar ook boomholten en nest- en vleermuiskasten	< 2000 km
Gewone dwergvleermuis			spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. In spleten in de muur van kerktorens, in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages.	< 25 km
Kleine Dwergvleermuis			Nog niet bekend in Nederland. Overwegend in gebouwen. Individuele dieren ook wel in bomen en vleermuiskasten.	?
Rosse vleermuis			boomholten in dikwandige bomen	?
Baardvleermuis			ondergrondse ruimten: mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken, ijskelders en (kasteel)kelders	
Meervleermuis			in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en (ijs)kelders.	< 300 km
Laatvlieger			spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders.	< 45 km
Gewone grootoorvleermuis			ondergrondse ruimten, zoals grotten, kalksteengroeven, oude steenfabrieken, bunkers, forten, vestingwerken, ijskelders en (kasteel)kelders. Verder op zolders, in kerktorens en een enkele keer in boomholtes .	< 50 km
Tweekleurige vleermuis			in spleten in en om gebouwen zoals de spouwmuur, achter dakpannen en betimmering, maar ondergrondse verblijven.	< 1500km

ECOLOGISCH ADVIES
ONDERZOEK
EDUCATIE

Bureau Endemica

Frans Halsstraat 9
1816 CM Alkmaar

Telefoon: 06 45 55 45 86

E-mail: bureau@endemica.nl

Internet: www.endemica.nl

Twitter: @BureauEndemica